

(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osastoa soveltamalla annetut säädökset)

NEUVOSTON YHTEINEN TOIMINTA 2005/643/YUTP,

9 päivältä syyskuuta 2005,

Acehissa (Indonesia) toteutettavasta Euroopan unionin tarkkailuoperaatiosta, Acehin tarkkailuoperaatiosta (AMM)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 14 artiklan ja 25 artiklan kolmannen alakohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euroopan unioni (EU) on sitoutunut edistämään Acehin konfliktin kestävästä rauhanomaista ratkaisua ja lisäämään vakautta kaikkialla Kaakkois-Aasiassa, mukaan lukien edistyminen taloudellisten, oikeudellisten, poliittisten ja turvallisuusalan uudistusten alalla.
- (2) Neuvosto toisti 11 päivänä lokakuuta 2004 pitävänsä tärkeänä Indonesian yhtenäisyyttä, demokraattisuutta, vakautta ja vaurautta. Se toisti EU:n kunnioittavan Indonesian tasavallan alueellista koskemattomuutta ja tunnusti sen merkittävyyden tärkeänä kumppanina. Neuvosto kannusti Indonesian hallitusta etsimään rauhanomaisia ratkaisuja konfliktialueilla ja mahdollisilla konfliktialueilla ja piti myönteisenä presidentti Susilo Bambang Yudhoyonon lausuntoa, jonka mukaan hän aikoo toteuttaa Acehissa erityisautonomian. Neuvosto vahvisti, että EU haluaa luoda Indonesian kanssa läheisemmän kumppanuuden.
- (3) Indonesian ulkoasiainministeri kutsui 12 päivänä heinäkuuta 2005 Indonesian hallituksen puolesta EU:n osallistumaan Acehin tarkkailuoperaatioon Indonesian auttamiseksi Acehia koskevan lopullisen sopimuksen täytäntöönpanossa. Indonesian hallitus lähetti samanlaisen kutsun ASEAN-maille Bruneille, Malesialle, Filippiineille, Singapo-
relle ja Thaimaalle. Vapaa Aceh -liike (GAM) ilmoitti myös tukevansa EU:n osallistumista.
- (4) Neuvosto pani 18 päivänä heinäkuuta 2005 merkille Indonesiassa ja Acehissa käyneen EU:n neuvoston pääsihteeristön ja komission yhteisen arviointivaltuuskunnan selvityksen. Se oli tyytyväinen Helsingin neuvottelujen onnistumiseen ja totesi, että EU on periaatteessa valmis lähettämään tarkkailijoita valvomaan Indonesian hallituksen ja GAMin yhteisymmärryspöytäkirjan täytäntöönpanoa.
- (5) Indonesian hallitus ja GAM allekirjoittivat 15 päivänä elokuuta 2005 yhteisymmärryspöytäkirjan, jossa esitettiin yksityiskohtaisesti sopimus ja periaatteet sellaisten edellytysten luomiseksi, joissa Acehin kansan tahto tulisi oikeudenmukaisen ja demokraattisen prosessin kautta edustetuksi Indonesian tasavallan yhtenäisyyden ja perustuslain säilyttäen. Yhteisymmärryspöytäkirjassa edellytetään, että Euroopan unioni ja osallistuvat ASEAN-maat perustavat Acehin tarkkailuoperaation, jonka tehtävänä on tarkkailla Indonesian hallituksen ja GAMin yhteisymmärryspöytäkirjassa antamien sitoumusten täytäntöönpanoa.
- (6) Yhteisymmärryspöytäkirjassa täsmennetään erityisesti, että Indonesian hallitus on vastuussa Acehin tarkkailuoperaation koko henkilöstön turvallisuudesta Indonesiassa ja että Indonesian hallituksen ja Euroopan unionin välillä tehdään sopimus operaation asemasta.
- (7) Acehin tarkkailuoperaatio toteutetaan tilanteessa, joka saattaa huonontua ja voisi haitata Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 11 artiklassa määriteltyjen yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan tavoitteiden toteutumista.
- (8) Nizzassa 7–9 päivänä joulukuuta 2000 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston antamien suuntaviivojen mukaisesti tässä yhteisessä toiminnassa olisi määritettävä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 18 ja 26 artiklan mukaisesti korkeana edustajana toimivan pääsihteerin asema.
- (9) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 14 artiklan 1 kohdassa edellytetään ohjeellisen rahoitusmäärän määrittämistä yhteisen toiminnan koko täytäntöönpanon ajaksi. EU:n talousarviosta rahoitettavien määrien määrittäminen ilmentää poliittisen johdon tahtoa ja edellyttää, että maksusitoumusmäärärahoja on saatavilla asianomaisen varainhoitovuoden ajan,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN YHTEISEN TOIMINNAN:

1 artikla

Operaatio

1. Euroopan unioni perustaa Euroopan unionin tarkkailuoperaation Acehissa (Indonesia) – ”Acehin tarkkailuoperaation” – jonka operatiivinen vaihe alkaa 15 päivänä syyskuuta 2005.

2. Acehin tarkkailuoperaatio toimii 2 artiklassa määritellyn toimeksiantonsa mukaisesti.

2 artikla

Toimeksianto

1. Acehin tarkkailuoperaatio tarkkailee Indonesian hallituksen ja GAMin yhteisymmärryspöytäkirjan mukaisesti antamien sitoumusten täytäntöönpanoa.

2. Acehin tarkkailuoperaatio erityisesti

- a) tarkkailee GAMin demobilisaatiota ja tarkkailee sen aseiden, ammusten ja räjähteiden käytöstäpoistoa ja tuhoamista sekä avustaa siinä;
- b) tarkkailee ”ei-orgaanisten” sotilasjoukkojen ja ”ei-orgaanisten” poliisijoukkojen uudelleensijoittamista;
- c) tarkkailee GAMin aktiivijäsenten uudelleen sopeutumista;
- d) tarkkailee ihmisoikeustilannetta ja avustaa tällä alalla edellä a, b ja c alakohdassa määriteltyjen tehtävien yhteydessä;
- e) tarkkailee lainsäädännön muuttamisprosessia;
- f) tekee ratkaisun riidanalaisissa armahdustapauksissa;
- g) tutkii valitukset ja yhteisymmärryspöytäkirjan väitetyt loukkaukset ja tekee niissä ratkaisun;
- h) luo ja pitää yllä yhteyksiä ja hyvää yhteistyötä osapuolten kanssa.

3 artikla

Suunnitteluvaihe

1. Suunnitteluvaiheen aikana suunnitteluryhmään kuuluvat samalla suunnitteluryhmän johtajana toimiva tarkkailuoperaation johtaja sekä Acehin tarkkailuoperaation tarpeista johtuvia tehtäviä suorittava tarpeellinen henkilöstö.

2. Osana suunnitteluvaihetta toteutetaan ensisijaisena toimenpiteenä kattava riskiarvio. Tätä arviota voidaan tarvittaessa päivittää.

3. Suunnitteluryhmä laatii operaatiosuunnitelman ja valmistelee Acehin tarkkailuoperaation toimeksiannon toteuttamiseksi tarvittavat tekniset välineet. Operaatiosuunnitelmassa otetaan huomioon kattava riskiarvio, ja se sisältää turvallisuussuunnitelman. Neuvosto hyväksyy operaatiosuunnitelman.

4 artikla

Tarkkailuoperaation rakenne

Acehin tarkkailuoperaation rakenne on pääpiirteiltään seuraava:

- a) Esikunta. Esikuntaan kuuluvat tarkkailuoperaation johtajan toimisto ja esikunnan henkilöstö, jotka huolehtivat kaikista tarvittavista johto- ja valvontatehtävistä sekä tarkkailuoperaation tukemisesta. Esikunta sijaitsee Banda Acehissa;
- b) 11 maantieteellisesti sijoitettua piiritoimistoa, jotka suorittavat seurantatehtäviä;
- c) 4 aseiden käytöstäpoistoa seuraavaa ryhmää.

Näitä osia käsitellään tarkemmin operaatiosuunnitelmassa.

5 artikla

Operaation johtaja

1. Acehin tarkkailuoperaation johtajaksi nimitetään täten Pieter Feith.

2. Tarkkailuoperaation johtaja suorittaa Acehin tarkkailuoperaation operatiivista valvontaa sekä hoitaa Acehin tarkkailuoperaation toiminnan päivittäisen hallinnon ja koordinoinnin, mukaan lukien valtuuskunnan henkilöstön turvallisuudesta, voimavaroista ja tiedoista huolehtiminen.

3. Kaikki henkilöstöön kuuluvat pysyvät asianomaisen kansallisen viranomaisen tai EU:n toimielimen alaisina ja suorittavat tehtävänsä ja toimivat yksinomaan operaation edun mukaisesti. Kansalliset viranomaiset siirtävät operatiivisen valvonnan tarkkailuoperaation johtajalle. Henkilöstön on noudatettava sekä operaation aikana että sen päätyttyä ehdotonta vaitiolovelvollisuutta kaikkien tehtävään liittyvien tosiasioiden ja tietojen osalta.

4. Tarkkailuoperaation johtaja vastaa henkilöstön kurinpidollisesta valvonnasta. Lähetetyn henkilöstön osalta kurinpidollisista toimista vastaa asianomainen kansallinen tai EU:n viranomainen.

5. Operaation johtaja ratkaisee yhteisymmärryspöytäkirjan täytäntöönpanoa koskevat riidat yhteisymmärryspöytäkirjassa määrättyllä tavalla ja operaatiosuunnitelman mukaisesti.

6 artikla**Henkilöstö**

1. Acehin tarkkailuoperaation henkilöstön lukumäärän ja pätevyyden on oltava sen 2 artiklassa esitetyn toimeksiannon ja 4 artiklassa esitetyn rakenteen mukainen.
2. Acehin tarkkailuoperaation henkilöstö on jäsenvaltioiden ja EU:n toimielinten lähettämää. Kukin jäsenvaltio ja EU:n toimielin vastaa lähettämästään henkilöstöstä aiheutuvista kuluista kuten palkoista, terveydenhuollosta, kulukorvauksista (lukuun ottamatta päivärahoja) sekä matkakuluista.
3. Kansainvälistä henkilöstöä ja paikallista henkilöstöä otetaan palvelukseen sopimus pohjaisesti tarpeen mukaan.
4. Kolmannet valtiot voivat myös lähettää tarvittaessa henkilöstöä tarkkailuoperaatioon. Kukin kolmas valtio vastaa lähettämästään henkilöstöstä aiheutuvista kuluista kuten palkoista, terveydenhuollosta, kulukorvauksista sekä matkakuluista.

7 artikla**Henkilöstön asema**

1. Acehin tarkkailuoperaation ja sen henkilöstön asemasta, myös operaation toteuttamisen ja joustavan kulun kannalta välttämättömistä erioikeuksista, vapauksista ja muista takuista, sovitaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 24 artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti. Puheenjohtajavaltiota avustava korkeana edustajana toimiva pääsihteeri voi neuvotella tällaisen sopimuksen puheenjohtajavaltion puolesta.
2. Henkilöstöön kuuluvan lähettänyt jäsenvaltio tai EU:n toimielin vastaa kaikkien tämän henkilön esittämien tai häntä koskevien lähettämiseen liittyvien vaatimusten ratkaisemisesta. Kyseinen jäsenvaltio tai EU:n toimielin huolehtii myös mahdollisten menettelyjen vireillepanosta lähetettyä henkilöä vastaan.
3. Sopimus pohjaisen kansainvälisen ja paikallisen henkilöstön työehdot sekä oikeudet ja velvollisuudet vahvistetaan Acehin tarkkailuoperaation johtajan ja asianomaisten välisissä sopimuksissa.

8 artikla**Johtamisjärjestely**

1. Acehin tarkkailuoperaation rakenteeseen sisältyy yhtenäinen johtamisjärjestely.
2. Poliittisten ja turvallisuusasioiden komitea huolehtii tarkkailuoperaation poliittisesta valvonnasta ja strategisesta johdosta.
3. Tarkkailuoperaation johtaja raportoi korkeana edustajana toimivalle pääsihteerille.
4. Korkeana edustajana toimiva pääsihteeri antaa ohjeita tarkkailuoperaation johtajalle.

9 artikla**Poliittinen valvonta ja strateginen johto**

1. Poliittisten ja turvallisuusasioiden komitea huolehtii neuvoston alaisuudessa tarkkailuoperaation poliittisesta valvonnasta ja strategisesta johdosta. Neuvosto valtuuttaa täten poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean tekemään asiaankuuluvat päätökset tarkkailuoperaation tarkoituksen ja keston osalta Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 25 artiklan kolmannen alakohdan mukaisesti. Valtuutukseen sisältyvät valtuudet muuttaa operaatiosuunnitelmaa ja johtamisjärjestelyä. Tarkkailuoperaation tavoitteita ja lopettamista koskeva päätöksentekovalta kuuluu edelleen neuvostolle.
2. Poliittisten ja turvallisuusasioiden komitea antaa neuvostolle säännöllisin väliajoin selvityksiä.
3. Tarkkailuoperaation johtaja toimittaa säännöllisin väliajoin operaation toteuttamista koskevan tilanneselvityksen poliittisten ja turvallisuusasioiden komitealle. Poliittisten ja turvallisuusasioiden komitea voi kutsua tarkkailuoperaation johtajan tarvittaessa kokouksiinsa.

10 artikla**Kolmansien valtioiden osallistuminen**

1. Rajoittamatta EU:n päätöksenteon riippumattomuutta ja unionin yhteisen toimielinjärjestelmän noudattamista liittyviä valtioita pyydetään ja kolmansia valtioita voidaan pyytää osallistumaan Acehin tarkkailuoperaatioon edellyttäen, että ne vastaavat lähettämästään henkilöstöstä aiheutuneista menoista kuten palkoista, vakuutuksesta, joka kattaa toiminnan riskialtiilla alueella, kulukorvauksista sekä matkakuluista Acehiin (Indonesia) ja takaisin, ja osallistuvat Acehin tarkkailuoperaation juokseviin menoihin silloin kun se on asianmukaista.
2. Kolmansilla valtioilla, jotka osallistuvat Acehin tarkkailuoperaatioon, on samat oikeudet ja velvollisuudet kuin operaatioon osallistuvilla Euroopan unionin jäsenvaltioilla kyseisen operaation päivittäisessä toimeenpanossa.
3. Neuvosto valtuuttaa täten poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean tekemään asiaankuuluvat päätökset osallistumisehdotusten hyväksymisestä ja muodostamaan osanottajien komitean.
4. Kolmansien valtioiden osallistumista koskevat yksityiskohdalliset järjestelyt vahvistetaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 24 artiklan mukaisessa sopimuksessa. Puheenjohtajavaltiota avustava korkeana edustajana toimiva pääsihteeri voi neuvotella näistä järjestelyistä puheenjohtajavaltion puolesta. Jos Euroopan unioni ja kolmas valtio ovat tehneet sopimuksen kyseisen kolmannen valtion EU:n kriisinhallintaoperaatioihin osallistumista koskevista puitteista, sopimuksen määräyksiä sovelletaan Acehin tarkkailuoperaatioon.

11 artikla

Turvallisuus

1. Tarkkailuoperaation johtaja vastaa neuvoston turvallisuusyksikköä kuullen siitä, että hyväksytyjen neuvoston turvallisuus sääntöjen mukaisia turvallisuutta koskevia vähimmäisvaatimuksia noudatetaan.
2. Tarkkailuoperaation johtaja kuulee poliittisten ja turvallisuusasioiden komiteaa operaation toteuttamiseen vaikuttavista turvallisuusnäkökohdista korkeana edustajana toimivan pääsihteerin ohjeiden mukaisesti.
3. Acehin tarkkailuoperaation henkilöstön jäsenet osallistuvat pakolliseen turvallisuuskoulutukseen ennen tehtäviensä aloittamista.

12 artikla

Rahoitusjärjestelyt

1. Acehin tarkkailuoperaatioon liittyviin menoihin tarkoitettu rahoitusohje on 9 000 000 euroa.
2. Edellä 1 kohdassa säädetystä määrästä maksettavia kuluja hallinnoidaan Euroopan unionin yleistä talousarviota koskevien menettelyjen ja sääntöjen mukaisesti kuitenkin siten, että ennakkomaksut eivät ole yhteisön omaisuutta. Kolmansien valtioiden kansalaisille annetaan mahdollisuus osallistua sopimuksia koskeviin tarjouskilpailuihin.
3. Tarkkailuoperaation johtaja vastaa komissiolle kaikista sellaisista menoista, jotka maksetaan Euroopan unionin yleisestä talousarviosta, ja allekirjoittaa asiaa koskevan sopimuksen komission kanssa.
4. Menot ovat rahoituskelpoisia tämän yhteisen toiminnan voimaantulopäivästä.

13 artikla

Yhteisön toiminta

1. Neuvosto ja komissio varmistavat kumpikin toimivaltansa mukaisesti, että tämän yhteisen toiminnan täytäntöönpano on johdonmukaista Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 artiklan toisen alakohdan mukaisten ulkoisten toimien kanssa. Neuvosto ja komissio tekevät tätä tarkoitusta varten yhteistyötä.
2. Neuvosto toteaa myös, että koordinoitijärjestelyt ovat tarpeen Banda Acehissa sekä tarvittaessa myös Jakartassa sekä Brysselissä.

14 artikla

Turvaluokiteltujen tietojen luovuttaminen

1. Korkeana edustajana toimivalla neuvoston pääsihteerillä on valtuudet luovuttaa tähän yhteiseen toimintaan osallistuville kolmansille valtioille neuvoston turvallisuussääntöjä noudattaen tarkkailuoperaation operatiivisten tarpeiden sitä vaatiessa operaatiota varten laadittuja EU:n turvaluokiteltuja tietoja ja asiakirjoja aina turvaluokkaan RESTREINT UE asti.
2. Korkeana edustajana toimivalla neuvoston pääsihteerillä on lisäksi valtuudet luovuttaa isäntävaltiolle neuvoston turvallisuussääntöjä noudattaen erityisen ja välittömän operatiivisen tarpeen sitä vaatiessa operaatiota varten laadittuja EU:n turvaluokiteltuja tietoja ja asiakirjoja aina turvaluokkaan RESTREINT UE asti. Kaikissa muissa tapauksissa tällaisia tietoja ja asiakirjoja luovutetaan isäntävaltiolle tämän Euroopan unionin kanssa tekemän yhteistyön tason mukaisia menettelyjä noudattaen.
3. Korkeana edustajana toimivalla neuvoston pääsihteerillä on valtuudet luovuttaa tähän yhteiseen toimintaan osallistuville kolmansille valtioille ja isäntävaltiolle neuvoston keskusteluihin liittyviä EU:n turvaluokittlemattomia asiakirjoja sellaisten operaatioiden osalta, joita koskee neuvoston työjärjestyksen ⁽¹⁾ 6 artiklan 1 kohdan mukainen salassapitovelvollisuus.

15 artikla

Uudelleentarkastelu

Neuvosto arvioi 15 päivään maaliskuuta 2006 mennessä, olisiko Acehin tarkkailuoperaatiota jatkettava.

16 artikla

Voimaantulo ja kesto

Tämä yhteinen toiminta tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Sen voimassaolo päättyy 15 päivänä maaliskuuta 2006.

17 artikla

Julkaiseminen

Tämä yhteinen toiminta julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 9 päivänä syyskuuta 2005.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

J. STRAW

⁽¹⁾ Neuvoston päätös 2004/338/EY, Euratom, tehty 22 päivänä maaliskuuta 2004, neuvoston työjärjestyksen vahvistamisesta (EUVL L 106, 15.4.2004, s. 22). Päätös sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 2004/701/EY, Euratom (EUVL L 319, 20.10.2004, s. 15).